

Teknisk gennemgang af udfordringerne med roaming i Grønland

2. maj 2022

Hvad er international roaming?

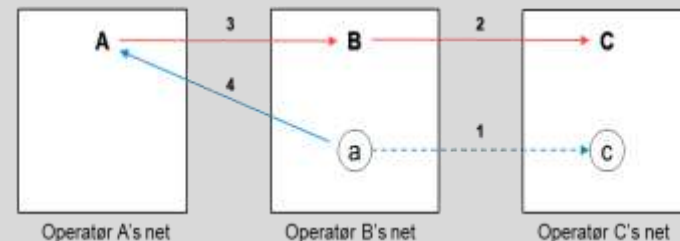
- Når man anvender sit nationale mobilabonnement eller mobile bredbåndsabonnement i et andet land, er der tale om *international roaming*.
- International roaming giver mobilbrugere mulighed for at bruge deres mobiltelefon eller anden mobilenhed til at foretage og modtage taleopkald, sende og modtage tekstbeskeder, og anvende data, mens de besøger et andet land.
- Muligheden for at roame kræver, at der er indgået en engrosaftale mellem en mobilbrugers hjemmeoperatør (fx TDC) og operatøren af det besøgte net (fx Vodafone).

Udgående taleopkald (roaming)

Diagrammet viser følgende proces:

Kunde (a) er den hjemlige operatør (A)'s kunde og roamer på den besøgte operatør (B)'s net

1. Kunde (a) ringer til kunde (c) på (C)'s net.
2. Den besøgte operatør (B) betaler en pris for at få opkaldet afleveret til den kaldte operatør (C).
3. Den hjemlige operatør (A) betaler en pris til den besøgte operatør (B).
4. Kunde (a) betaler en pris til den hjemlige operatør (A).

Roaming inden for hhv. uden for EU

Roaming inden for EU

- Roaming inden for EU er underlagt (pris-)regulering gennem de fælleseuropæiske roamingregler (roamingforordningen).
- Forbrugerne skal som udgangspunkt betale den samme pris for at bruge mobiltelefonen i de øvrige EU-lande, som de gør derhjemme, "Roam-Like-at-Home" (RLAH).
- Ikke tilladt for mobiludbydere at opkræve merbetaling for roaming i andre EU-lande.
- Der er fastsat lofter for, hvad det må koste mobiludbydere, når deres kunder anvender en anden udbyders mobilnet (engrosprislofter).

Roaming uden for EU

- Roaming uden for EU (fx i Grønland) er ikke underlagt regulering.
- Roamingforordningens regler om gennemsigtighed og forbrugerbeskyttelse gælder dog også ved roaming uden for EU.
- Mobiludbydere kan frit selv fastsætte engros- og detailprisen for roaming.
- Detailprisen for roaming uden for EU kan derfor være højere, end hvad forbrugeren er vant til for roaming inden for EU.

Engrospriser i Grønland vs. EU

- Engrospriserne i Grønland ligger en del over niveauet for kommercielt forhandlede engrospriser i andre EU-lande (dette gælder især engrosprisen for data).
- Det er svært for de danske mobilselskaber at forhandle lave engrospriser på plads i Grønland (kun én mobiludbyder med eget net).
- Hvis de danske mobilselskaber med de nuværende grønlandske engrospriser inkluderer Grønland i deres roamingpakker, vil det kunne medføre, at prisen på de danske mobilabonnementer vil stige for at dække disse højere omkostninger.
- Ikke kommercielt interessant for de danske mobilselskaber at inkludere Grønland i deres roaming-abonnementer.

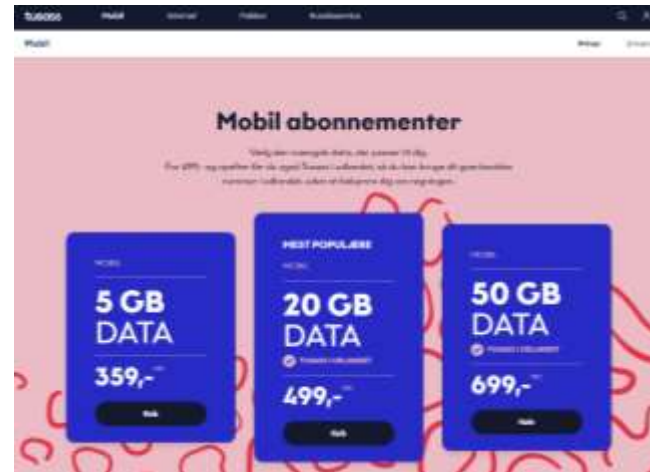
Slutbrugerpriser i Grønland vs. Danmark

- Der er væsentligt forskellige slutbrugermarkeder i Danmark og Grønland, hvor forbrugerpriserne er højere i Grønland end i Danmark.

The screenshot shows the CallMe website with a red background. The main offer is for a holiday package (FERIE) with 30 GB of data and a price of 99,-. Below the main offer, there are four smaller promotional cards for different packages, each with a price and a 'Læs mere' button.

Package	Price
30 GB FERIE TALE	99,-
40 GB FERIE TALE	119,-
50 GB FERIE TALE	139,-
SPOTIFY PROGRAM	79,-

The screenshot shows the Telenor website with a pink background. The main heading is 'Mobil abonnemeter'. Below the heading, there are three blue cards representing different mobile subscription options, each with a price and a 'Læs mere' button.

Data Allowance	Price
5 GB DATA	359,-
20 GB DATA	499,-
50 GB DATA	699,-

Slutbrugerpriser i Grønland vs. Danmark (fortsat)

- Seneste udvikling på det danske marked er dog, at en af de større mobiludbydere har sænket sine detailpriser for roaming i Grønland kraftigt.
- Det er nu muligt at foretage opkald i Grønland, samt til Danmark, Norden og EU for 0,45 kr./min. og sende sms'er fra Grønland for 0,18 kr./stk. (dataprisen er på niveau med de øvrige mobiludbydere).
- Der er tale om priser, som ligger langt under, hvad de øvrige mobiludbydere tilbyder, så hvis roaming i Grønland betyder meget for den enkelte kunde, er der mulighed for at skifte mobiludbyder og opnå lavere priser.

Slutbrugerpriser i Grønland vs. Danmark (fortsat)

- Hvis roaming i Grønland var bredt omfattet af de danske selskabers "Roam-Like-at-Home"-abonnementer, så ville det være væsentligt billigere for grønlandske forbrugere at købe et mobilabonnement i Danmark og anvende dette mere eller mindre permanent i Grønland.
- Dette vil i givet fald kunne bidrage til at undergrave Tusass' indtjeningsgrundlag fra detailmarkedet og forretningen for danske mobiludbydere pga. konstant højt roaming-forbrug hos de pågældende kunder, som ikke kun roamer midlertidigt på et fremmed net.

- Der er væsentlige strukturelle og reguleringsmæssige forskelle på det danske og det grønlandske telemarked.
- Udover forskellen i engros- såvel som detailpriser er der i Danmark der flere mobiludbydere med eget mobilnet, mens der i Grønland kun er én mobiludbyder med eget mobilnet.
- Derfor opleves det vanskeligt at foretage kommercielle forhandlinger om roaming i Grønland.
- Ikke umiddelbart en entydig løsning på udfordringen med roaming i Grønland.